

SPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2012

Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie Mestského úradu Banská Bystrica

OBSAH:

- 1. Úvod do problematiky*
- 2. Sociálna politika*
- 3. Bytová politika*
- 4. Krízová intervencia*
 - 4.1 Krízová intervencia samostatne žijúcich osôb v produktívnom veku*
 - 4.2 Krízová intervencia pre rodiny s deťmi a KC*
 - 4.3 Krízová intervencia samostatne žijúcich osôb v postproduktívnom veku*
- 5. Starostlivosť o mladých dospelých z DeD*
- 6. Nízkoprahové denné centrum KOMPaS, Internátna 12*
- 7. Priority na rok 2012*

Vypracovali: ***Mgr. Karol Langstein*** – vedúci Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie MsÚ v Banskej Bystrici, r. 2013

a kolektív OSV SKI MsÚ v Banskej Bystrici

– Ing. Škorňová, Mgr. Miček, PhDr. Chmelíková, Mgr. Špeník, Mgr. Lovasová, Herchlová, Mrázová, Mgr. Maková, Mgr. Plešková, Kočišová, Mgr. Frémal, Mgr. Barbuščák, PhDr. Hellebrandt

1. ÚVOD

Sociálna oblasť je tak živý organizmus, že si vyžaduje venovanie pozornosti v každom jeho štádiu vývoja a progresu. Tak ako každý rok pri písaní Správ o činnosti..., sa venujem niektorej z oblastí, ktorá je meritom záujmu, či už odborných dišpút, alebo reálnej potreby praxe z pohľadu klienta alebo z iného dôvodu inšpirácie. Tento rok to bude oblasť „nachádzania“ ďalšieho postu v sociálnej oblasti, ktorý nazývajú akademici „školský sociálny pracovník“.

V ďalších riadkoch budem hľadať súzvuk sociálnej práce, intervencie, ktorý by mal byť spolupôsobením – a dôležité je významovo a prakticky SPOLU...

Mesto Banská Bystrica má v rámci svojich aktivít v sociálnej oblasti vybudovaný systém sociálnej intervencie pre rôzne cieľové skupiny od novonarodených detí až po seniorsky vek. Celý cyklus spájajúci človeka so sociálnou pomocou od narodenia po smrť je závislý od logického a dostupného prepojenia potrieb jednotlivých cieľových skupín. Pri tvorbe systému sme kladli dôraz hlavne na potreby ako aj na samotnú dostupnosť týchto služieb. Celý život sa odvíja v prirodzenom priestore alebo priestore vytvorenom na dôstojný život a je nutné zdôrazniť, že priestor v ktorom fungujeme závisí nie len od spoločnosti, ale aj od nás samotných a od aktivity každého jedinca.

Jedným z dôležitých priestorov v ktorých sa odohrávajú podstatné prežívania je aj priestor školy. Nedostatočne si uvedomujeme, že dieťa v škole trávi podstatnú časť dňa a odohrávajú sa v tomto priestore dôležité aktivity zásadne ovplyvňujúce jeho ďalší život. Škola je výchovno-vzdelávacou inštitúciou, ktorá v prvom rade vplýva na získanie určitého stupňa vzdelania, ale zároveň je inštitúciou, ktorá má vplyv aj na ostatné stránky rozvoja a formovania osobnosti dieťaťa. Nie každé dieťa má rovnaké predispozície a nie každé dieťa má vytvorené rovnaké prostredie potrebné na úspešný proces získavania vedomostí a zručností. Prostredie samotné je veľmi dôležité pri vnímaní určitého zázemia pre kľudný priebeh týchto procesov. V najbližších statiach sa budem jednak snažiť identifikovať tieto prostredia a nájsť zmysel v sociálnej intervencii potrebnej v prípadoch ak dieťa trpí nedostatkom zázemia pre úspešný rozvoj a nadobúdanie samotného vzdelania ako chcem však aj pomenovať jednotlivé intervencie, ktoré sa v rámci týchto priestorov dejú alebo môžu diať.

Maloleté deti, ktoré by si zaslúžili pozornosť v podobe sociálnej intervencie pochádzajú z rôzneho prostredia, či už je málopodnetným, normálnym alebo premotivovaným. V každom z týchto prostredí sa z času na čas nájdu problémy hodné zreteľa, no najviac potrieb identifikujeme práve v málopodnetnom prostredí.

Ak upriamime pozornosť na societu detí, ktoré vyrastajú v málopodnetnom prostredí – v chudobe, nemôžeme si nevšimnúť rad možných negatívnych vplyvov, ktoré sťažujú proces výchovy a vzdelávania týchto detí. Hovorí sa, že „chudoba cti netratí“ a plne s týmto súhlasím a tak nemôžeme zovšeobecňovať niektoré veci, ale ich musíme vnímať individuálne ale zároveň pragmaticky.

V systéme sociálnej politiky štátu, samosprávy a iných ovplyvňujúcich činiteľov (mimovládne organizácie, cirkev, dobrovoľníci a pod.) sú legislatívou dané určité procesy, ktoré tieto jednotlivé subjekty vykonávajú alebo by ich mali vykonávať. Sociálna oblasť je tak širokospektrálna oblasť, že v nej nájdeme množstvo príčin, v dôsledku ktorých je potrebná intervencia. Napríklad v starostlivosti o maloleté deti hrá najdôležitejšiu rolu štát, ktorý chráni záujmy maloletého dieťaťa vo všetkých procesoch, kedy by mohlo dôjsť k ohrozeniu samotného dieťaťa a to aj voči biologickým rodičom, ak je ohrozený zdravý všestranný vývoj dieťaťa (Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine), zastupuje ho vo všetkých súdnych konaniach, ktorých účastníkom sú jeho zákonní zástupcovia, dohliada nad zdravým procesom vývinu maloletého dieťaťa v prípadoch ak je tento vývin ohrozený (výchovné opatrenia a pod.), stará sa o patričné sociálne zabezpečenie ak rodina nemá príjem z pracovných činností, poskytuje alebo odníma Prídavok na dieťa a rad ďalších intervencií v prospech dieťaťa. Samospráva ako taká zabezpečuje pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku porúch psychického vývinu, fyzickému vývinu a sociálnemu vývinu detí (Zákon č. 305/2005 Z.z. o SPOaKD), ďalej má za úlohu vykonávať prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešiť nepriaznivú sociálnu situáciu alebo ju zmierňovať (Zákon 448/2008 Z.z. o sociálnych službách). Nezanedbateľná je i

kompetencia spolupôsobenia a poskytovania súčinnosti štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany pri výkone ich opatrení. Pre nezainteresovaného by to mohlo budiť dojem, že všetko je podchytené avšak nie je tomu tak ako by sa na prvý pohľad zdalo... Prečo? Na zabezpečovanie ochrany a práv maloletého dieťaťa v ponímaní spomínaných legislatívnych noriem (zákonov) je potrebný tím sociálnych pracovníkov v štátnych a samosprávnych inštitúciách. Realita pri znižovaní nákladov spojených s fungovaním verejnej správy je taká, že z roku na rok sa počet týchto pracovníkov znižuje a agendy sa prerozdeľujú medzi zostávajúcich. Touto dekvantifikáciou úplne logicky trpí kvalitatívna stránka reálnych výkonov smerujúcich k sociálnej intervencii na všetkých úrovniach.

Sociálni pracovníci, ktorí v systéme zostali nemajú priestor a energiu dostatočne reflektovať na požiadavky systému a potreby klientov. Z týchto dôvodov sa u nich prejavuje pesimizmus, znechutenosť, demotivovanosť, frustrácia až „vyhorenie“ (burnout sandróm).

Takže na jednej strane mince máme spoločenskú aktivitu ochrany maloletého dieťaťa a na druhej strane otázku, či máme dosť erudovaných sociálnych pracovníkov, aby účinne vykonávali túto ochranu a či na to majú vytvorený adekvátny priestor a čas... Veľmi konkrétne informácie, zistenia a závery o týchto skutočnostiach podáva aktuálne aj Správa o podmienkach činnosti orgánov sociálnoprávnej ochrany detí, ktorú vydala Kancelária verejného ochrancu práv v Bratislave v decembri 2012. Skutočnosti uvádzané v tomto materiáli zobrazujú reálny stav podmienok, ktorý je prenositeľný na prakticky všetky inštitúcie a sociálnych pracovníkov, ktorí v súčasnosti pôsobia v sociálnej oblasti.

Má v tomto systéme priestor aj pozícia Školského sociálneho pracovníka?

Z historického vývoja tejto oblasti sú známe koncepty z USA, Veľkej Británie, Nemecka, Maďarska a radu ostatných krajín, ktoré upriamili pozornosť na sociálnu intervenciu zo školského, ale aj mimoškolského pohľadu. Jedni preferujú tradičný klinický model, model zmeny školskej klímy, model sociálnej interakcie, komunitný školský model, druhí prispôbujú svoj model škole alebo jej zmene alebo vyžadujú úzku spoluprácu s rodinou bez zásahov do školského systému, prípadne preferujú komunitný systém. Ťažko hľadať vo vývoji ten správny univerzálny model a dá sa povedať, že vo všeobecnosti sociálna oblasť je živým organizmom, ktorý si vyžaduje intervenciu šitú na mieru v danom priestore a čase s výhľadom na elimináciu čo najväčšieho počtu negatívnych vplyvov, ktoré vplývajú na maloletého jedinca.

Vzhľadom na samotnú širokospektrálnosť problematiky nám v praxi vychádza ako najefektívnejšia intervencia „SÚZVUKU“ všetkých aktérov: dieťaťa, rodiny, školy a sociálnych pracovníkov (štátnych, samosprávnych, MVO a pod). Ak hovorím o súzvuku, tak to prirovnám k orchestru, ktorý síce spája hra na hudobných nástrojoch, ale na to, aby podľa partitúry zahrli správnu harmóniu či kompletnú skladbu, musia za pomoci dirigenta dospieť k zmysluplnej spolupráci. No a ten náš pomyselný orchester síce disponuje partitúrou ale nemá súzvuk. Mal by byť tým pomyselným dirigentom Školský sociálny pracovník? Myslím si, že momentálne nám chýba ešte pár muzikantov a hlavne dirigent. V ponímaní zákona o sociálnej pomoci je nastavený štandard na normatív rovnajúci sa šesť klientov na jedného sociálneho pracovníka. Realita ukazuje, že je to z praktického napĺňania nerealizovateľné pre finančnú náročnosť potrebných mzdových prostriedkov.

Skúsenosti z praxe nám ukazujú smerovanie sociálnej práce s chudobou na komunitné plánovanie, komunitnú sociálnu prácu (KSP) v previazaní na terénnu sociálnu prácu (TSP), čo je jedna z ciest, ktorá sa na Slovensku momentálne rodí. Samozrejme, že dôležité miesto pri tejto sociálnej intervencii tvoria Nízkoprahové denné centrá pre deti a rodinu a Komunitné centrá. Pri tvorbe takejto logickej siete je potrebné ale jednotlivé posty a kompetencie zastabilizovať legislatívne a vytvoriť stabilitu tak potrebnú pre pokojnú prácu pomáhajúcich sociálnych pracovníkov v jednotlivých pozíciách, aby nemuseli riešiť svoje existenčné problémy, ale mohli sa upriamiť na pomoc riešenia problémov tých ktorým majú pomáhať. Toto spomínam na margo toho, že program TSP je financovaný iba formou projektového financovania. (*Fond sociálneho rozvoja*)

V Banskej Bystrici momentálne fungujú dve Nízkoprahové denné centrá pre deti a rodinu (ďalej len KC) v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, v ktorých sa primárna práca so školopovinným dieťaťom upriamuje na proces prípravy do školy a v druhom rade na aktívne a zmysluplné trávenie

voľného času. Výsledky dvojročnej snahy upriamenej pozornosti na prípravu do školy sú skôr pozitívne a deti, ktoré sa programov zúčastňujú dosahujú v škole lepší prospech v 50% prípadoch, tí, čo si udržali prospech je 30% a v 20% si zhoršili prospech. Pri riešení intervencií k maloletému dieťaťu je nevyhnutná spolupráca sociálnych pracovníkov KC so školou (výchovní poradcovia, triedni učitelia, riaditelia) a so samotnými rodičmi. Aktivita, ktoré sa odohrávajú v rámci sociálnej intervencií v KC sú smerované aj k samotným rodičom, ktorí veľakrát nemajú dosiahnuté ani úplné základné vzdelanie, ale len „vychodenú“ povinnú školskú dochádzku. Takýto rodič veľakrát bez sociálnej intervencie nemá prirodzenú snahu vytvárať zázemie a pozitívnu podporu pre dieťa na to aby úspešne napredovalo vo výchovno-vzdelávacom procese, lebo on sám tento proces ignoroval. Preto by malo byť záujmom spoločnosti vytvárať také intervencie, ktoré by dali nádej tým, ktorí chcú zmeniť svoj život prostredníctvom vzdelania aby na to mali vytvorené patričné zázemie, priestor a pozornosť. Vsaďiť pozíciu školského sociálneho pracovníka do prostredia školy by bolo pri momentálnych nastaveniach školského systému nereálne a bolo by to skôr formálne a úväzkovo hybridné prepojenie mŕňajúce sa cieľu a účinku – česť výnimkám, lebo všetko je o ľuďoch. Otázkou je i ekonomická náročnosť takéhoto riešenia, najmä s prihliadnutím na súčasné tendencie všeobecného znižovania deficitov (nákladov systému verejnej správy). Nie je mi totiž jasné aký počet klientov by mal takýto pracovník prijatý do školy riešiť. 1 pracovník - 1 škola? To by bolo asi šialene nákladné a zároveň veľmi pohodové miesto. Svoje miesto by si školský sociálny pracovník mohol nájsť v systéme fungujúcom na Slovensku v samospráve, ktorá je zriaďovateľom základných škôl a zároveň aj gestorom niektorých sociálnych oblastí daných legislatívou. Problémom by sa mohli stať menšie obce, ktoré majú kumulované funkcie a tak sociálny pracovník je zároveň, školským radcom, stavebným úradom a pod. Tento problém by mohli riešiť spoločné úradovne. Presne tak, úrad ako zriaďovateľ pozná počty žiakov, t.j. počet potencionálnych klientov, podľa toho sa dá nastaviť koľko pracovníkov na aký počet klientov je treba. Tento model sa dá ľahko preniesť i na spoločné úradovne. Zároveň je zachovaný tzv. sociálny rozmer intervencie a práce takéhoto pracovníka, nakoľko pokiaľ by bol umiestnený v škole je otázkou do akej miery by bol ovplyvnený pedagogicko – edukatívno - školským pôsobením. Nehovoriac o tom, že tu hrozí skutočnosť, že riaditeľ (dnes väčšinou riaditeľka) školy by ho určite poverovala množstvom „iných“ úloh. Hrozí reálne riziko, že by napokon robil len zlomok z toho na čo bol určený.

Utopistickým riešením by bolo rozšírenie pedagogickej integrity každého učiteľa o sociálny vedomostno-zručnostný rozmer, ale to by sme vlastne pripravovali skoro polyhistorov, čo nie je záujmom pri potrebách „iba“ aprobačných predmetov. V tomto ponímaní negácie utopistického sa môže zdať pozícia školského sociálneho pracovníka potrebná avšak jeho pôsobiskom by mala byť miestna samospráva a ak by sa nám to časom nedarilo realizovať, tak nám ostáva len dúfať, že štát, mestá a obce budú mať dobrých dirigentov „sociálnej opery“.

Nie vždy je to o peniazoch, ale k naplneniu niektorých potrieb sú niekedy neodmysliteľné. Každá pozitívna intervencia smerujúca k maloletému dieťaťu je dobrou investíciou spoločnosti do budúcnosti samotnej spoločnosti.

© Mgr. Karol Langstein 2012.

2. SOCIÁLNA POLITIKA

Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie MsÚ v Banskej Bystrici (ďalej len OSKI) v roku 2012 poskytovalo obyvateľom s trvalým pobytom v Banskej Bystrici jednorázové dávky v hmotnej núdzi a mimoriadne dávky pre obyvateľa BB na preklenutie vzniknutej situácie na základe individuálneho prešetrenia každej jednej žiadosti. Šetrením v domácnosti sa verifikuje opodstatnenosť poskytnutia jednorázovej dávky v hmotnej núdzi (ďalej len JDHN), ktorá môže mať formu finančnú alebo vecnú (vo forme poukazu na nákup). Poskytuje sa tak jednotlivcom ako aj rodinám s deťmi, ktorí majú trvalé bydlisko na území mesta Banská Bystrica.

Jednorázová dávka v hmotnej núdzi sa poskytla v roku 2012 nasledovne:

Tabuľka č.1: Prehľad poskytnutých JDvHN pre rodiny s deťmi v roku 2012:

Počet žiadostí o JDvHN celkom: 22 (rodiny)		Počet žiadateľov celkom	Počet maloletých detí v rodinách žiadateľov
priznané 3	nepriznané 19	22	27

Dôvod nepriznania JDvHN:

Rodina nespĺňala podmienky: **10**

Rodina nespôlupracovala: **9**

JDvHN bola priznaná **3** rodinám, v celkovej výške 80,- € vecnou formou.

Tabuľka č.2 : JDvHN pre jednotlivcov (samostatne žijúce osoby bez maloletých detí) v roku 2012:

počet žiadostí o JDvHN: 29 (jednotlivci)		Počet žiadateľov celkom
priznané 9	nepriznané 22	29

JDvHN bola priznaná 7 jednotlivcom, z toho vecnou formou 5 jednotlivcov sume 136,60 € a peňažná dávka bola poskytnutá 4 jednotlivcom v sume 120 €.

Počet žiadostí o JDvHN celkom: 34 (rodín)		Počet žiadateľov celkom	Počet maloletých detí v rodinách žiadateľov	Počet klientov, ktorí sa zamestnanli	Počet klientov, ktorí si zvýšili komunikačné zručnosti	Počet zmotivovaných klientov, ktorí sa rozhodli pre rekvalifikačný kurz
priznané 4 (rodinám)	nepriznané 18 (rodinám)	30	41	1	2	1

Dôvod nepriznania JDvHN:

Rodina nespĺňala podmienky: **8**

Rodina nespôlupracovala: **10**

JDvHN bola priznaná **4 rodinám**, v celkovej výške **340,- €** vecnou formou.

OSKI okrem jednorázových dávok v hmotnej núdzi poskytuje aj mimoriadne dávky občanom (Ďalej len MDO), ktorých príjem nie je vyšší ako 1- násobok súm životného minima jednotlivca alebo spoločne posudzovaných osôb. Táto pomoc je orientovaná hlavne na dlhodobé riešenie stavu klienta a je viazaná na zásluhovosť a nulovú toleranciu vo veciach povinností voči mestu a spoločnostiam mesta.

Tabuľka č.3 : Mimoriadna dávka pre jednotlivca v roku 2012

Počet žiadostí o MD celkom: 3 (jednotlivci)	
priznané 3	Nepriznané 0

MDO pre jednotlivcov bola priznaná 3 osobám, vo výške 305 € formou finančnou, z dôvodu nepriaznivej sociálnej situácie.

Tabuľka č.4 : Mimoriadna dávka v roku 2012 (rodiny)

Počet žiadostí o MD celkom: 6 (rodín)	
priznané	Nepriznané

Dôvod nepriznania MDO:

Rodina nespĺňala podmienky: **1**

Rodina zrušila žiadosť: **1**

MDO pre rodiny s deťmi bola priznaná 4 rodinám, vo výške **580 €** formou finančnou. Mimoriadna dávka bola v dvoch prípadoch poskytnutá na liečbu ťažko zdravotne postihnutého maloletého dieťaťa a v dvoch prípadoch dôvodom bola nepriaznivá sociálna situácia rodiny.

Okrem týchto dvoch foriem pomoci obyvateľom OSKI v roku 2012 poskytovalo aj materiálnu pomoc tým najbiednejším vo forme poskytnutia stravy a to 115 osobám pre ktorých bolo vydaných **586** sáčkových polievok. Tieto komodity sa vydávajú takým osobám, ktoré si vybavujú štátom garantované dávky v hmotnej núdzi a v dobe požiadania nemali žiaden príjem alebo osobám, ktoré sa náhle ocitli v núdzi (okradnutie, zvýšené výdavky a pod.)

OSKI v roku 2012 realizovalo v zmysle zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve a v znení zmien a doplnkov zabezpečoval pohreb pre občana, ktorý zomrel na území mesta a nemá ho kto pochovať, pre **7** zomrelých, čo predstavovalo výdavok z rozpočtu mesta vo výške **1936,57 €**. V porovnaní s rokom 2011 sa počet pohrebov ani nezvýšil ani neznížil, ale zvýšili sa výdavky na pohrebné trovy.

V rámci schválenia Všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Bystrica č. 9/2009 – Štipendijný fond A.Hanzlíka – OSKI posudzuje splnenie podmienok daných týmto nariadením a svoje stanovisko o splnení resp. nespĺnení podmienky príjmu žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb, kompetentnému Odboru školstva MsÚ. V roku 2011 bolo na OSKI odstúpené z Odboru školstva MsÚ na posúdenie celkovo **8** žiadostí o štipendium.

OSKI v roku 2012 v rámci súčinnosti s orgánmi štátnej a verejnej správy (Okresné súdy, Úrady práce sociálnych vecí a rodiny – ďalej len ÚPSVaR, a iné inštitúcie a organizácie) prešetrili, vypracovali a zaslali žiadateľom.

Tabuľka č.5: Prehľad správ poskytovaných v rámci súčinnosti s inými organizáciami

Oblasť	počet dožiadaní	počet týkajúcich sa osôb
Správa o povesti bežná	476	698
Správa o povesti ÚPSVaR	159	212
Správa o nesvojprávnych	128	128
Iné	69	69

OSV SKI okrem správ o povesti pre štátnu správu v oblasti sociálno-právnej agendy poskytuje správy o povesti pre silové zložky MV SR, Policajný zbor, prokuratúru a Cudzineckú políciu a v roku 2012 bolo vybavených a vypracovaných 856 správ o povesti, 10 štátnych občanstiev a 2 potvrdenia o OSP (oslobodenie od súdnych poplatkov).

V roku 2012 v zmysle zákona 305/2005 Z.z. O sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle §10, odst.1 písm.a) b) a § 11, odst.1, bolo prijatých 86 oznámení o nariadení výchovného opatrenia, pri ktorých OSKI poskytlo súčinnosť.

V roku 2012 v zmysle zákona 305/2005 Z.z. O sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v zmysle VZN č. 170/2006 o úprave podmienok poskytovania finančných prostriedkov na podporu úpravy rodinných pomerov dieťaťa, boli zaevidované 3 žiadosti o refundáciu cestovných nákladov rodičov do detského domova, ktorým bolo vyhovené a žiadateľom boli preplatené cestovné výdavky vo výške 161,34 €.

3. BYTOVÁ POLITIKA

3.1 Nájomné byty ŠFRB

Tabuľka č.6: Počet kompletných žiadostí o nájomné byty - ŠFRB podľa izbovosti

	k 31.12.2010	k 31.12.2011	k 31.12.2012
Garsónky	8	9	10
Jednoizbové byty	97	65	66
Dvojizbové byty	133	103	104
Trojizbové byty	37	27	25
Štvorizbové byty	-	1	1
Spolu	275	205	206

Zdroj: Odbor sociálnych vecí, Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie

Tabuľka č.7: Stav vybavenia žiadostí o nájomné byty postavené s podporou ŠFRB

Žiadosť z roku	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet prijatých žiadostí	251	207	106	110	92	65
Počet evidovaných kompletizovaných žiadostí spĺňajúcich kritériá v zmysle aktuálne platného VZN	127	109	50	39	56	38
Počet žiadostí vyradených z dôvodu nesplnenie podmienok (vysoký príjem, nízky príjem, dlh voči Mestu BB)	11	11	7	10	10	11
Počet nekompletných – neaktuálnych žiadostí	101	87	49	61	24	14
Kladne vybavené žiadosti – prenájom bytu	21	9	5	3	2	2

Zdroj: Odbor sociálnych vecí – Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ B. Bystrica

3.2 Internátna 12, Banská Bystrica

V zmysle platného VZN č. 10/2011 OSKI eviduje žiadosti o prenájom nájomného bytu v režimovom bývaní na Internátnej 12, Banská Bystrica v dvoch kategóriách: kategória A - samostatne žijúce osoby a bezdetní manželia a kategória B – rodiny s deťmi. Evidencia žiadostí v štyroch kategóriách A, B, C, D bola zrušená v novembri 2011.

Tabuľka č.8: Počet kompletných žiadostí o nájomné byty na Internátnej ul. 12, Banská Bystrica

Kategória žiadateľov	Počet kompletných žiadostí k 31.12.2011	Počet kompletných žiadostí k 31.12.2012
Kategória A – samostatne žijúce osoby alebo bezdetní manželia	10	4
Kategória B – rodiny s deťmi	7	1
SPOLU	17	5

Na základe uvoľnenia troch nájomných bytov na Internátnej 12, Banská Bystrica počas roka 2012 boli opätovne posúdené všetky žiadosti v evidencii a pri tej príležitosti došlo k vyradeniu 9 žiadostí

hlavne z dôvodu vzniku dlhu voči Mestu Banská Bystrica za neuhradené poplatky za komunálny odpad. Traja žiadatelia, z toho dve rodiny a jedna samostatne žijúca osoba, boli odporučení BPM,s.r.o. na uzatvorenie nájomnej zmluvy v tejto lokalite.

3.3 Švermova 45A, Banská Bystrica

Počas roka 2012 boli priebežne obsadzované uvoľnené nájomné byty vyčlenené pre naliehavé prípady v dome na Švermovej 45A, Banská Bystrica, kde je spolu 16 bytových jednotiek. Bolo uzatvorených 10 nových nájomných zmlúv s novými žiadateľmi na dobu jeden, resp. dva roky, 4 opakované nájomné zmluvy na dobu šesť mesiacov v zmysle VZN č. 10/2011. Dva nájomné byty sú prenajaté Gymnáziu JGT na dobu neurčitú pre účely zabezpečenia bývania pre zahraničných jazykových lektorov.

Tabuľka č. 9: Prehľad žiadostí o nájomné byty Švermova 45A, Banská Bystrica

Stav vybavenia žiadosti	Počet žiadostí v roku 2011	Počet žiadostí v roku 2012
Vyradené žiadostí z dôvodu nesplnenia kritérií	2	0
Nekompletné žiadostí	1	2
Kladne vybavené žiadostí	8	10
Spolu prijaté žiadosti	11	12

3.4 Prehľad nájomných bytov

OSV-SKI malo k 31.12.2012 v správe **95** nájomných bytov vo vlastníctve Mesta Banská Bystrica a zároveň priebežne obsadzovalo aj nájomné byty vo vlastníctve MBB, a.s., ktorých je **184**. Počas roka 2012 bolo odpredaných v zmysle zákona č. 182/1993 o vlastníctve bytov a nebytových priestorov na ulici Podháj 51-53 spolu **šesť** nájomných bytov. K 31.12.2012 malo Mesto Banská Bystrica už len 26 nájomných bytov v dome na Podháj 51-53, kde je začatý odpredaj do osobného vlastníctva.

Tabuľka č. 10: Prehľad nájomných bytov k 31.12.2012

Nájomný dom	Počet bytových jednotiek	Vlastník bytu
Sládkovičova 38-44	13	Mesto Banská Bystrica
Šalgotárjanska 2A-2D	40	Mesto Banská Bystrica
Švermova 45A	16	Mesto Banská Bystrica
Podháj 51-53	26	Mesto Banská Bystrica
SPOLU	95	
Medená 1-11	90	MBB,a.s.
Rudohorská 27	63	MBB,a.s.
Kráľovohorská 20-22	30	MBB, a.s.
SPOLU	183	

Tabuľka č. 11:

Prehľad obsadzovania uvoľnených nájomných bytov počas roka 2012

Šalgotarjárska 2A-2D		
byt č.	nový nájomca	stanovisko Mesta BB zo dňa
11/Šalg 2B	Spišáková Beáta	výmena 8.2.2012
7/Šalg 2B	Kurková Monika	07.02.12
3/Šalg 2B	Chudý Ján	výmena 1.6.2012
2/Šalg 2B	Kollová Ľubomíra	08.06.12
7/Šalg2D	Weinbergerová J.	18.06.12
Sládkovičova 38-44		
byt č.	nový nájomca	stanovisko Mesta BB zo dňa
-	-	-
Švermova 45A		
byt č.	nový nájomca	stanovisko Mesta BB zo dňa
5	Deme Marián	01.02.12
16	Ševčuková Lucia	25.04.12
2	Hruška Ján	14.05.12
15	Francistyová Anna	28.09.12
1	Beňo Jaroslav	28.09.12
10	Pěč Ivan	12.12.12
4	Vojteková Mária	12.12.12
12	Duraj Martin	27.12.12
Rudohorská 27		
byt č.	nový nájomca	stanovisko Mesta BB zo dňa
13	Blašková Emília	výmena 5.3.2012 z gars. 56
56	Filipiak Ivan	výmena 8.3.2012 z 2-izb. C1 Kráľ
37	Hrabovský Igor	od 04/2012 po Šalátovej
47	Moravčíková Mária	09.07.12
11	Pacalaj Peter	11.07.12
60	Krnáčová Lucia	výmena 2.10.2012
29	Fruhauf Dušan	08.10.12
Kráľovohol'ská 20-22		
byt č.	nový nájomca	stanovisko Mesta BB zo dňa
B 3	Kováčová Miroslava	13.02.12
C1	Zdechovan Zdenko	20.03.12
Medená 1-11		
byt č.	nový nájomca	stanovisko Mesta BB zo dňa
E2	Juhás Július	29.05.12
B26	Dobiašová Emília	20.06.12
B9	Ferková Ivana	06.09.12
D6	Galvánek Ľubomír	10.10.12
B15	Kapustová Anna	výmena z B16 08.10.2012
B16	Szkawraniok Marek	26.11.12
Internátna 12		
byt č.	nový nájomca	stanovisko Mesta BB zo dňa
12	Oláhová Magdaléna	28.09.12
43	Rafael Ján	03.10.12
37	Havda Karol	23.11.12

3.5 Finančné zábezpeky

V roku 2012 prebiehali úpravy zmlúv o poskytnutí finančnej zábezpeky uzatvorené pred rokom 2010 medzi Mestom Banská Bystrica a nájomcami. V zmysle zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní došlo v roku 2011 k zníženiu výšky finančných zábezpek a preto Mesto Banská Bystrica priebežne vracalo nájomcom časť finančnej zábezpeky. V roku 2012 to bolo v 8- mich prípadoch (1- Šalgotarjárska ulica, 7- Sládkovičova ulica) v celkovom objeme 29 226,34 €. Ostáva upraviť v júli 2013 poslednú zmluvu o FZ na Sládkovičovej ul. 38, B. Bystrica.

3.6 Bytové náhrady

K 31.12.2012 Mesto Banská Bystrica obdržalo 6 žiadostí o poskytnutie bytovej náhrady, ktoré OSKI zkompletizovalo v súlade so zákonom č. 260/2011 Z.z o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a odstúpilo ich na správne konanie právnomu oddeleniu. Do 31.12.2012 bolo vydané len **jedno** rozhodnutie Mesta zo dňa 29.2.2012 o priznaní bytovej náhrady, päť žiadostí bolo v konaní. Tieto údaje boli poskytnuté Ministerstvu DVaRR SR v zákonnej lehote do 15.1.2013.

Tabuľka č. 12: Prehľad žiadostí k 31.12.2012

Dátum prijatia žiadosti	Meno žiadateľa	rozhodnutie zo dňa	priznanie/ nepriznanie náhrady
03.10.11	Július Bugár	29.02.12	priznanie náhrady - 1-izbový byt
05.03.12	Mária Kováčová	-	-
09.05.12	Zdenka Miškeiová	-	-
15.05.12	Pavel Marko	-	-
17.07.12	Juraj Kmeť	-	-
14.09.12	Štefan Hudáček	-	-

Novelou zákona č. 260/2011 Z.z. bola predĺžená lehota na podanie žiadosti o poskytnutie bytovej náhrady na obce do 30.4.2013.

4. KRÍZOVÁ INTERVENCIA

V rámci Krízovej intervencie (ďalej len KI) aj v roku 2011 sústredilo OSKI pozornosť na udržanie vybudovaných sietí KI. Obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti zabezpečuje v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele služby pre odkázaných obyvateľov formou spolupráce s MVO alebo vo vlastnej réžii. Aj v roku 2012 sme sa borili so zákonom 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorým sa zásadne zmenili originálne pôsobnosti samosprávy a vyššieho územného celku. Zlé nastavenie zákona a jeho nekompatibilita s financovaním sociálnych služieb počas celého roka vytváralo napätie v tejto oblasti.

4.1 KRÍZOVÁ INTERVENCIA PRE SAMOSTATNE ŽIJÚCE OSOBY V PRODUKTÍVOM VEKU

KI v prospech tejto kategórie klientov zabezpečuje na území mesta Banská Bystrica Slovenský Červený kríž – Územný spolok Banská Bystrica, ktorý je partnerom mesta od roku 1994. V rámci siete pomoci zastrešuje ako zriaďovateľ tri útulky, ktorými sú:

- I. stupeň - Nocľaháreň „Večierka“ - Pod Urpínom 6, Banská Bystrica – kapacita 15 lôžok
- II. stupeň - Útulok Sociálno - charitatívne centrum „Prístav“ - Tulská 38, Banská Bystrica – kapacita 44 lôžok
- III. stupeň - Útulok „Nádej – Šanca“ - Pod Urpínom 6, Banská Bystrica – kapacita 12 lôžok

Tabuľka č.13: Sociometria SCHC – Večierka : ROK 2012

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Muži	387	357	417	385	361	348	383	384	336	435	401	392
Ženy	161	124	142	161	139	139	198	184	133	108	170	175
Do 18 rokov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Od 18 do 62 rokov	507	469	549	546	500	487	581	568	469	543	570	567
Nad 62 rokov	41	12	10	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Noví	3	2	9	5	3	8	3	3	5	8	3	6
Odišli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bystričania	417	429	500	442	357	342	386	388	364	444	460	467
Bystričania priemer	13,45	14,79	16,13	14,73	11,52	11,40	12,45	12,52	12,13	14,32	15,33	15,06
VÚC BB	130	52	59	103	143	145	194	180	104	84	96	79
VÚC BB priemer	4,19	1,79	1,90	3,43	4,62	4,83	6,26	5,81	3,47	2,71	3,20	2,55
Oprávnení	374	371	445	425	379	414	517	514	428	442	433	423
Oprávnení priemer	12,06	12,79	14,35	14,17	12,23	13,80	16,68	16,58	14,27	14,26	14,33	13,65
Nocľahy spolu	548	481	559	546	500	487	581	568	469	543	571	567
Spolu priemer	17,68	16,59	18,03	18,20	16,13	16,23	18,74	18,32	15,63	17,52	19,03	18,29

Tabuľka č.14: Sociometria SCHC – PRÍSTAV : ROK 2012

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Muži	835	747	755	770	806	788	806	779	744	796	763	784
Ženy	558	541	504	510	527	488	496	505	510	549	540	558
Do 18 rokov	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Od 18 do 60 rokov	1260	1172	1135	1160	1209	156	1178	1160	1134	1221	1183	1218
Nad 60 rokov	133	116	124	120	124	120	124	124	120	124	120	124
Noví	3	1	2	1	--	1	--	1	1	1	2	--
Odišli	3	3	2	--	--	2	--	1	1	2	--	1
Bystričania	992	941	918	950	992	946	961	943	924	1004	973	1001
Bystričania priemer	32	32,45	29,61	31,67	32	31,53	31	30,42	30,8	32,39	32,33	32,29
VÚC BB	339	289	279	270	279	270	279	279	270	279	270	279
VÚC BB priemer	10,94	9,97	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Ostatní	62	58	62	60	62	60	62	62	60	62	60	62
Ostatní priemer	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Oprávnení	1023	949	978	890	930	930	961	958	954	1044	883	930
Oprávnení priemer	33	32,72	31,55	29,67	30	31	31	30,9	31,8	33,68	29,43	30
Nocľahy spolu	1393	1288	1259	1280	1333	1276	1302	1284	1254	1345	1303	1342
Spolu priemer	44,94	44,41	40,61	42,67	43	42,53	42	41,42	41,8	43,39	43,43	43,29

Tabuľka č.15: **Sociometria Nádej - Šanca : ROK 2012**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Muži	155	145	155	150	155	127	124	124	120	124	120	124
Ženy	310	290	309	300	283	273	279	279	270	279	300	310
Do 18 rokov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Od 18 do 60 rokov	341	319	341	330	314	280	279	279	270	279	300	299
Nad 60 rokov	124	116	124	120	124	120	124	124	120	124	120	124
Noví	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Odišli	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	1
Bystričania	403	377	433	420	407	370	372	372	360	372	390	392
Bystričania priemer	13	13	13,9	14	13,1	12,3	12	12	12	12	13	12,6
VÚC BB	62	58	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31
VÚC BB priemer	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ostatní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní priemer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oprávnení	217	203	217	210	217	210	217	217	210	217	210	217
Oprávnení priemer	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Nočľahy spolu	465	435	464	450	438	400	403	403	390	403	420	423
Spolu priemer	15	15	14,9	15	14,1	13,3	13	13	13	13	14	13,6

4.2 KRÍZOVÁ INTERVENCIA PRE RODINY S DEŤMI

Prioritou Mesta Banská Bystrica a tým aj OSKI je aby rodina žila v prirodzenom prostredí za súčinnosti všetkých aktérov v rodine a jej okolí. Preto stojí za to venovať rodine poslednú šancu na zachovanie rodinných väzieb v zariadeniach na to určených. Takýmito zariadeniami sú aj zariadenia Núdzového bývania pre rodiny s deťmi KOTVA IV a Zariadenie dočasného bývania pre rodiny s deťmi KOTVA II., Mičinska cesta 19 v Banskej Bystrici, ktoré sú v prevádzke od roku 2001 v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica v dlhodobom nájme BPM s.r.o. (na 50 rokov).

Zariadenie núdzového bývania bolo zriadené v zmysle platných Zásad poskytovania dočasného a núdzového bývania Kotva IV. pre rodiny s maloletými deťmi schváleného Uznesením č.281/2001 Mestského zastupiteľstva Mesta Banská Bystrica, konaného dňa 23.10.2001 ako účelové zariadenie mesta Banská Bystrica pre tehotné ženy a rodiča, rodičov s maloletými deťmi, s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica minimálne 5 rokov a pre občanov z iných regiónov, ktorí majú trvalý pracovný pomer na území mesta minimálne posledné 3 roky za predpokladu trvania pracovného pomeru, ktorí sa ocitli bez prístrešia.

Od 1.1.2009 sa v zmysle §12 zákona 448/2008 O sociálnych službách a zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov poskytujú sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Zariadenie Kotva IV je v prevádzke od roku 2001 za súčinnosti Mestského úradu – OSKI a Bytového podniku mesta s.r.o. , Banská Bystrica.

4.2.1. Zariadenie núdzového bývania KOTVA IV.

Zariadenie Núdzového bývania KOTVA IV je **nizkoprahové zariadenie** - slúži ako prvozáchyt tých najproblémovnejších rodín s deťmi v záujme maloletých detí. Väčšinou sem prichádzajú rodiny s deťmi, ktoré sa ocitli na ulici. Vo veľkej miere sa jedná o predchádzajúcich neplatičov v nájomných bytoch, zariadeniach.

Podmienkou poskytnutia takéhoto typu ubytovania je trvalý pobyt na území mesta posledných 5 rokov alebo 3 roky zamestnaný na území mesta s trvaním pracovného pomeru pri uzatváraní dohody o ubytovaní.

4.2.2. Sociometrické údaje o KOTVA IV a o KOTVA II.

Tabuľka č. 16: *Využívanie zariadenia Núdzového bývania KOTVA IV*

	<i>Počet dospelých</i>	<i>Počet detí</i>	<i>SPOLU</i>
Rok 2004	43	56	99
Rok 2005	30	39	69
Rok 2006	23	34	57
Rok 2007	29	35	64
Rok 2008	19	33	52
Rok 2009	25	42	67
Rok 2010	28	53	81
Rok 2011	16	26	42
Rok 2012	21	33	54

Tabuľka č. 17: *Využitie zariadenia podľa mesiacov – počet klientov v zariadení*

mesiace	január	február	marec	apríl	máj	jún	júl
2010	30	28	34	34	34	31	27
2011	26	26	26	27	28	25	26
2012	27	22	28	28	28	29	29
mesiace	august	september	október	november	december	priemerný počet klientov v zariadení	
2010	47	48	47	47	25	36	
2011	26	20	20	26	20	24,67	
2012	27	26	30	29	21	27	

Sociálna služba vo forme základného sociálneho poradenstva sa poskytuje pre obidve zariadenia, ako v nízkoprahovom KOTVA IV, tak aj v Zariadení dočasného bývania, do ktorého môžu rodiny postúpiť za predpokladu splnenia stanovených podmienok. Niektoré ukazovatele sa z toho dôvodu vyhodnocujú spoločne.

Tabuľka č. 18: *Vzdelanie klientov ZNB Kotva IV:*

Dosiiahnuté vzdelanie				
Vzdelanie	Špeciálna ZŠ	Nedokončená ZŠ	ZŠ	SOU
2004	12	8	16	6
2005	6	11	8	5
2006	8	6	6	3
2007	12	9	4	4
2008	4	5	8	2
2009	0	2	13	5

2010	3	4	12	9
2011	0	3	7	5
2012	5	2	10	4

Tabuľka č.19: Dôvod využívania sociálnej služby:

Dôvod príchodu do zariadenia núdzového bývania					
	Nezhody v rodine	Neplatiči	Deti neplatičov	Bezdomovci	Klienti z DD
2010	3	6	5	3	0
2011	3	3	1	2	0
2012	2	3	5	0	2

Tabuľka č. 20: Využívanie zariadenia Dočasného bývania KOTVA II.

	<i>Počet dospelých</i>	<i>Počet detí</i>	<i>SPOLU</i>
2004	41	57	98
2005	46	59	105
2006	33	50	83
2007	84	97	181
2008	92	1008	200
2009	55	80	133
2010	49	82	131
2011	32	57	89
2012	28	43	71

Nasledovná tabuľka znázorňuje počty rodín a klientov, ktorým bola poskytnutá sociálna služba spojená s ubytovaním v zariadeniach za sledované obdobia. Niektoré rodiny sa posunuli smerom nahor ak boli aktívne a aspoň jeden člen domácnosti sa zamestnal alebo má iný príjem okrem dávok v hmotnej núdzi a niektoré rodiny zo siete vypadli pre nesúčinnosť alebo iné porušenia Prevádzkového poriadku.

Tabuľka č. 21: Využívanie zariadení Núdzového a Dočasného bývania KOTVA II. a IV.

	<i>Počet rodín</i>	<i>Počet detí</i>	<i>SPOLU klientov</i>
2004	46	113	197
2005	44	98	174
2006	34	84	140
2007	61	132	245
2008	70	141	252
2009	44	112	182
2010	46	135	212
2011	29	83	131
2012	28	76	125

Zariadenie Núdzového bývania Kotva IV poskytuje ubytovanie rodinám s maloletými

deťmi ktoré sa ocitli bez prístrešia a nemajú inú možnosť ako riešiť svoju situáciu. V zariadení sa rodinám okrem ubytovania poskytuje aj sociálne poradenstvo.

Od 1.4.2010 sa do siete pomoci rodine zaradilo aj Zariadenie dočasného ubytovania Kotva I, II, ktoré dovtedy prevádzkoval BPM s.r.o. Sociálnou prácou v zariadení sa podarilo u viacerých rodín znížiť dlh ktoré rodiny mali voči BPM a Mestu Banská Bystrica na komunálnom odpade. Splácanie dlhu bude pokračovalo aj v roku 2012 kedy rodiny bez dlhu mohli získať nájomný byt na Internátnej 12.

Sociálne poradenstvo

Sociálne poradenstvo sa vykonáva počas bežnej prevádzkovej doby zariadenia v kancelárii sociálnych pracovníkov v ktorej je aj kancelária pracovníkov KC. Hlavnou činnosťou zariadenia je sociálne poradenstvo a ochrana práv a právom chránených záujmov, ktorá sa vykonáva formou Klientských hárkov a Plánov rozvoja osobnosti a rodiny ako celku – stratégie riešení a postupných krokov. KC dopĺňa túto základnú sociálnu činnosť zariadenia o prácu s deťmi, maloletými ale aj dospelými členmi komunity. Aktivity sú zamerané na predškolskú prípravu, prípravu do školy, dokončovanie ZŠ resp. SŠ aj pre už dospelých klientov prostredníctvom akreditovaných škôl. Súčinnosť KC Kotvička so zariadeniami KOTVA je kontinuálnym servisom pre klientov zariadenia ale aj mimo neho ako otvoreného zariadenia pre tých, ktorý prejavia záujem a spĺňajú základné podmienky zariadení..

Kariérne poradenstvo

V KC sa vykonáva individuálna práca so žiakmi Základných škôl v Banskej Bystrici. Mnohí zo žiakov, s ktorými pracujeme touto formou sú zapojení aj do štipendijného programu, čím sa im poskytuje pomoc pri pokrytí nevyhnutných nákladov spojených so štúdiom. Kariérne poradenstvo sa organizuje podľa potreby klientov. Počet stredoškôľakov v školskom roku 2012/2013 je 6 žiakov.

Pracovné poradenstvo

Pracovné poradenstvo sa vykonáva počas bežnej prevádzkovej doby zariadenia v kancelárii KC. Ide o pomoc pri hľadaní si práce na internete, poskytnutie informácií ohľadne živnostenského podnikania, zisťovanie informácií o pracovných možnostiach vo veci zapojenia sa do aktívnej činnosti, písanie žiadosti o prijatie do zamestnania, životopisy, telefonický kontakt.

4.2.3. Nízkoprahové denné centrum pre deti a a rodinu - Komunitné centrum KOTVIČKA

OSV SKI veľkú pozornosť venuje maloletým deťom a snaží sa pôsobiť na zmeny postojov a priorít už maloletých detí. Dôraz sa kladie hlavne na prípravu do školy a aktívne, zmysluplné trávenie voľného času. Cez deti sa snažíme meniť aj ich rodičov a preto vťahujeme aj ich do niektorých aktivít s deťmi.

Činnosti komunitného centra PROGRAMY v roku 2012

4.2.3.1. Poobedňajší klub detí mladšieho školského veku

Poobedňajší klub detí mladšieho školského veku / 1.- 4. ročník ZŠ a ŠZŠ/ prebieha v priestoroch KC, kde je pre túto vekovú kategóriu detí vybavená miestnosť, používaná najmä pri písaní domácich úloh. Činnosť detí v klube prebieha v pracovných dňoch v čase od 13.00 do 15.00 hod.

Tabuľka č. 22: Program Doučovania

Počet účastníkov za rok 2012	Priemerný počet klientov na mesiac	Priemerný počet klientov na pracovný deň
2634	264	12

Počas roku 2012 sme pripravovali nie len žiakov na vyučovanie ale aj na prijímacie pohovory na Stredné odborné školy, kde prijali 3 žiakov z 3 pripravovaných. V jednom prípade sa nám podarilo zapísať žiaka do prípravnej triedy osemročného gymnázia internátneho typu Z.J Mallu v Kremnici. Počas letných prázdnin sme pripravovali dvoch žiakov na reparáty, ktoré úspešne zvládli a postúpili do 7. ročníka ZŠ. Zároveň sme v dvoch prípadoch spolupracovali s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Banskej Bystrici, kde sme zabezpečili diagnostiku detí, na základe doučovanie sme mali podozrenie, že dieťa nezvláda učivo prvého ročníka

4.2.3. 2. Predškolač

Program včasnej starostlivosti je zameraný na deti v predškolskom veku od 5-6 rokov, prebieha v priestoroch KC, kde deti majú vytvorené podmienky na predškolskú prípravu a tvorivé činnosti. Klub sa realizuje v dňoch utorok a štvrtok v čase od 10.00 do 11.00 hod. približná návštevnosť 8 detí.

Tabuľka č. 23:

4.2.3.3. Mimi klub

Mimi klub je zameraný na deti vo veku od 3 – 5 rokov, prebieha v priestoroch KC, kde deti majú vytvorené podmienky na hry a tvorivé činnosti. Klub sa realizuje jedenkrát v týždni v stredu do 10 do 11 hod. približná návštevnosť 10 detí. Počas trvania Mimi klubu môžu byť prítomné matky detí a spolu-podieľať sa na aktivitách, hrách.

Tabuľka č. 24: Mimi klub

4.2.3.4. Športový klub

Športový klub je zameraný na deti a mládež vo veku od 7 – 15 rokov, prebieha v areály KC, a na športovom ihrisku Základnej školy Golianovej 8 v Banskej Bystrici. V prvom rade je zameraný na futbalový tréning a potom na rôzne loptové hry a taktiež ping-pong a stolný futbal. Klub sa realizuje

raz to týždňa v stredu od 14.00 do 15.00 hod. približná návštevnosť 11 detí.

Počas zimných mesiacov sa program zatiaľ nerealizuje.

Tabuľka č. 25: Športový klub

4.2.3.5. Čajočky

Čajočky je klub orientovaný na dievčatá vo veku od 10 – 15 rokov, prebieha v priestoroch zariadenia KC, kde sú vytvorené podmienky na stretávanie sa s dievčatami raz to týždňa v stredu od 14.00 do 15.00 hod. V klube si dievčatá vyberajú dané témy z oblasti zdravia, krásy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, uvedomenie si svojej identity a budovania zdravého sebavedomia. Približná návštevnosť závisí od vybranej témy, zatiaľ je priemerná návštevnosť 8-10 dievčat.

Tabuľka č. 26: Čajočky

4.2.3.7. Prírodovedno-pohybový krúžok

Prírodovedno-pohybový krúžok realizuje Centrum voľného času Havranské v Banskej Bystrici v priestoroch KC. Krúžok je určený deťom vo veku od 3 - 8 rokov. Zameriava sa na prírodu okolo nás a pohybovú činnosť, na rytmické cvičenie. Prebieha raz do týždňa v štvrtok v čase od 11.00 do 12.00 hod.. Približná návštevnosť je 10 detí.

4.2.3.8. Tanečný krúžok latinských tancov

Tanečný krúžok latinských tancov realizuje v zariadení KC Centrum voľného času Quo Vadis vo Zvolene. Krúžok je určený deťom v školskom veku. Venuje sa výuke latinských tancov, študenti sa prezentujú na rôznych podujatiach organizovanými centrom voľného času Quo Vadis. Realizuje sa dvakrát týždenne a to v pondelok v čase od 14.00 do 16.00hod ide o prípravku a v piatok od 14.00 do 16.00 hod ide o pokročilých tanečníkov.

4.2.3.9. Program Royal Rangers

Program Royal Rangers organizuje v priestoroch KC Občianske združenie „Arca“ Program sa zameriava na –získavanie zručností v rôznych odbornostiach ako práca s náradím, bezpečnosť,

varenie, daktyloskopia, učia sa o misii, biblických postavách a kresťanskom živote. Program je zameraný na rozvoj štyroch oblastí života – duševnej, telesnej, duchovnej a sociálnej. Deti objavujú a rozvíjajú svoje zručnosti. Cieľom je mladý rozhodný človek so správnym rebríčkom hodnôt, schopný viesť druhých, ktorý zaujme svoje miesto v spoločnosti s postojom nežiť len sám pre seba, ale byť tu aj pre druhých. Prebieha raz do týždňa v stredu od 14.30 do 16.30 hod a približný počet účastníkov sú 3 deti vo veku od 8 – 11 rokov.

4.2.3. 10. Gesto klub

Gesto klub prebieha v priestoroch zariadenia KC v klubovej miestnosti, organizuje ho občianske združenie Arca . Je určené pre deti a mládež vo veku od 4 do 18 rokov, v počte 34. Klub je rozdelený podľa veku na predškolský, stredná a klub starších detí. Prebieha v dňoch pondelok, utorok, štvrtok a v sobotu v čase od 14.00-18.30 hod. V klube Gesto sa orientuje na výchovno-vzdelávacia aktivity a na preventívne aktivity.

4.2.3.11. Fotografický klub

Fotografický klub sa organizuje v priestoroch KC a v blízkom okolí zariadenia. V klube sa jeho účastníci zameriavajú na teoretickú časť a získavanie, osvojovanie si praktických zručností, fotenie v zariadení Kotva (vo svojej rodine, kto bude chcieť sa odfotiť, deti pri rôznych činnostiach) aj mimo zariadenie (mesto, kalvária...) Koncom roka 2012 sa uskutoční výstava fotografií v priestoroch Apoštolskej cirkvi. Klub prebieha raz do týždňa v utorok od 15.00 do 18.00 hod v približný počet zúčastnení je 6 účastníkov vo veku od 9 do 16 rokov.

JEDNORÁZOVÉ AKTIVITY KC KOTVIČKA NA ROK 2012/2013

Karneval sa uskutočnil 27.2.2012 v priestoroch zariadenia KC. Staršie deti pripravili výzdobu miestnosti a pomáhali pri výrobe masiek. Uskutočnila sa promenáda v maskách , do príprav boli zapojení aj samotní rodičia detí. Počet zúčastnení bolo približne 40 účastníkov karnevalu.

Diamantové deti - Akcia pod názvom Diamantové deti sa uskutočnila 16.4.2012 na počesť detských vojakov. Deti vo veku od 9-12 rokov spoznali osudy detských vojakov žijúcich v Afrike. Akcia bola venovaná knihe Diamantové deti organizáciou re.belia v Banskej Bystrici.

Približný počet zúčastnených bol 20 detí a dospelých.

Deň matiek - Deň matiek sa konal 11.5.2012 v areáli zariadenia, išlo o kultúrne- spoločenské podujatia , ktoré si pripravili deti zo zariadenia pre svoje matky.

Približný počet zúčastnených 60 ľudí.

Medzinárodný deň detí - Medzinárodný deň detí sa uskutočnil 4.6.2012 išlo o spoločenskú akciu v areáli KC. Na tento deň si deti pripravili kultúrno-spoločenský program. Program sa niesol v rytme latinských a rímskych piesní a tancov a taktiež moderných piesní. Boli pripravené športové aktivity. Každé dieťa vo veku od 0 do 13.rokov dostalo sladký balíček. Počet zúčastnení bolo približne 40 detí a 20 dospelých.

Víkendovka - Pod názvom Vikendovka sa chápe víkendový pobyt školopovinných detí na chate Králiky, ktoré sa zapájali počas školského roka do aktivít realizovaných KC a zúčastňovali sa doučovania zlepšili si školské výsledky. Vikendovka sa uskutočnila 21 -22. júl 2012 na chate králiky. Žiaci mali pripravený program : turistika, opekačka, disco, pozeranie obľúbených filmov, voľný program, príprava stravy. Počet zúčastnených 8 žiakov.

Opekačka - Opekačka sa konala 21. augusta v areály zariadenia KC. Opekala sa slanina a klobáska. Opekačka sa konala v rámci brigády okolia KC. Zúčastnili sa ich deti aj dospelých v počte 20 ľudí.

Halloween party plánovaná aktivita na november 2012, karneval strašidiel pre deti aj dospelých. Aktivita bude prebiehať v zariadení KC. Predpokladaný počet účastníkov 20 detí a 10 dospelých.

Mikuláš plánovaná aktivita v mesiaci december 2012 pre deti z KC sa uskutoční Mikulášsky večierok na ktorom sa rozdájú mikulášske balíčky. Približný počet účastníkov 40 detí a 20 dospelých. MSP – deti, Špecialisti PZ, Čarovná Lucia – pečenie, Daruj knihu zdravé mesto

Preventívne aktivity - Preventívne aktivity sa realizujú podľa možností rómskych policajných špecialistov a preventistov mestskej polície. Preventívne aktivity sú určené pre deti a mládež vo

veku od 10 – 16 rokov sú zamerané hlavne na predchádzanie sociálno-patologických javov a dopravnú výchovu. Realizujú sa formou besedy v klubovej miestnosti. Približný počet zúčastnených je 30 detí.

4.3 Krízová intervencia samostatne žijúcich osôb v postproduktívnom veku

Dom pre núdznych, Tajovského 1, 974 01 Banská Bystrica

Diecézna charita ako účelové zariadenie cirkvi, poskytuje sociálne služby vo viacerých oblastiach. Jednou z nich je aj Dom pre núdznych – útulok, ktorý začal poskytovať sociálne služby v roku 2005. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, sociálne poradenstvo, výdaj stravy – jedno teplé jedlo denne – polievky a je umožnené klientom vykonať si osobnú hygienickú očistu s možnosťou vybratia si čistého oblečenia. Pomáhame pri vybavovaní osobných dokladov, evidencii na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, pri vybavovaní dávok v hmotnej núdzi, hľadaní zamestnania. Najväčšiu skupinu bezdomovcov tvoria muži vo veku od 40 do 60 rokov. Pribúda však aj žien – bezdomovkyň. Väčšinou sú to ľudia bez stabilných sociálnych väzieb, čo v praxi znamená, že sa pri riešení krízovej situácie nemajú okoho oprieť.

Dom pre núdznych má kapacitu 10 lôžok, pre 6 mužov a 4 ženy.

V roku 2012 využilo naše služby – ubytovanie - 45 klientov. Služby Strediska osobnej hygieny využilo 2032 klientov, bolo vydaných 9154 polievok. Sociálne poradenstvo bolo poskytnuté 499 klientom – jednotlivcom a 68 rodinám s deťmi. Evidovali sme 15 žiadostí o ubytovanie. Vzhľadom na malú kapacitu zariadenia, sme nemohli vyhovieť všetkým žiadostiam.

Pripravili pre našich klientov štedrovečernú večeru za materiálnej pomoci pracovníkov riaditeľstva Rooseveltovej nemocnice a teplé balíčky (rukavice, čiapky, spodné prádlo).

Dom pre núdznych je financovaný z príspevku Banskobystrického samosprávneho kraja a zo zbierok v kostoloch. Tieto finančné prostriedky sú použité na úhradu prevádzkových nákladov – energie, nájom, polievky a ostatné výdavky spojené s chodom zariadenia. Mesto Banská Bystrica prispelo na zabezpečenie polievok pre ľudí na ulici, sumou 1.650 €.

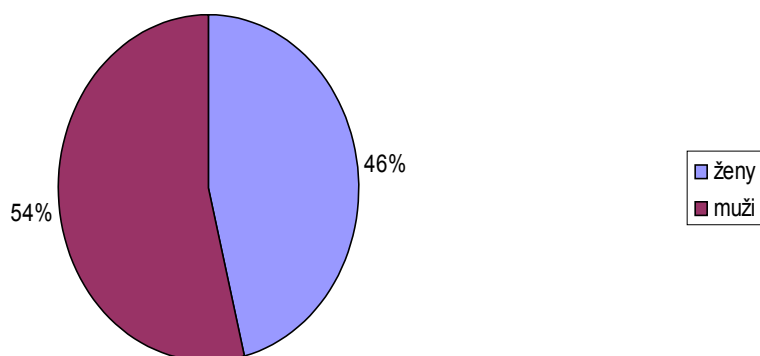
Prevádzku zariadenia zabezpečujú 5 kmeňoví zamestnanci a 5 dobrovoľníkov.

5. STAROSTLIVOSŤ O MLADÝCH DOSPELÝCH – TYMIAN

V roku 2012 nedošlo k presunu zariadenia do objektu mesta, nakoľko sa tento do teraz neuvoľnil. Zariadenie zostalo na tom istom mieste pripravené poskytovať sociálne služby klientom.

V roku 2012 bolo v zariadení DnP Tymián 13 klientov z čoho 6 bolo dievčat a 7 chlapcov.

Obsadenosť zariadenia v roku 2012 podľa pohlavia

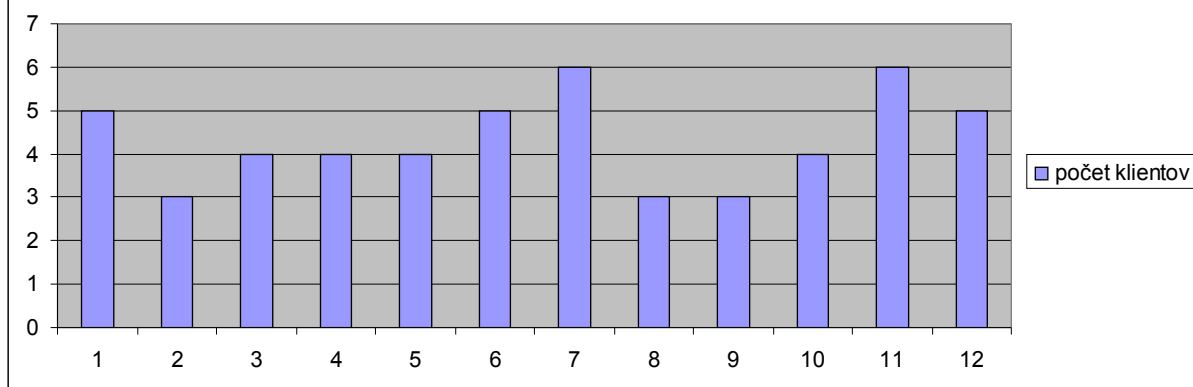
Od januára bola poskytnutá sociálna služba piatim klientom. Obdobie od marca do júla hodnotíme ako stabilné, kedy boli v zariadení 4 až 6 klienti, následne sa počet prechodne znížil, ale ku koncu roka opäť nastal nárast v poskytovaní sociálnej služby klientom.

V novembri bol prijatý do zariadenia DnP klient, ktorý nebol umiestnený v detskom domove, ale bol vyňatý z disfunkčnej rodiny. – prišiel z ulíc, za podmienok, že si dokončí povinnú školskú dochádzku, začne študovať na strednej škole, alebo sa zamestná. Ďalej bol prijatý od toho istého mesiaca klient, ktorý študoval na strednej škole s cieľom úspešne absolvovať maturitné skúšky.

Obsadenosť v jednotlivých mesiacoch

2012	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	SPOLU	Ø
Počet	5	3	4	4	4	5	6	3	3	4	6	5	52	4,3 kl./m

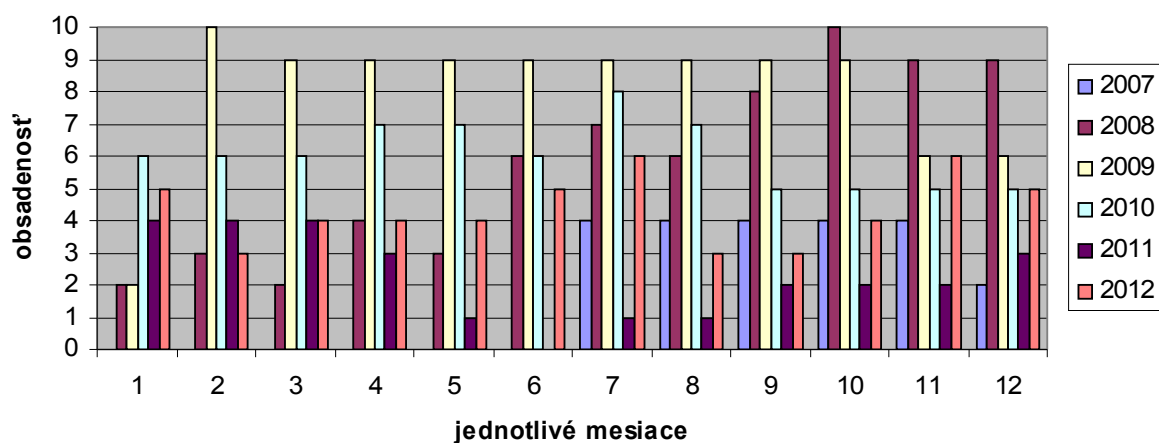
Obsadenosť v jednotlivých mesiacoch

Obsadenosť v porovnaní z rokom 2011 sa mierne zvýšila. V tomto roku boli dva mesiace plne obsadené a šiestim klientom bola poskytnutá sociálna služba po dobu šiestich mesiacov.

Priemerná obsadenosť zariadenia od začiatku fungovania zariadenia DnP do roku 2012 sa mierne zvýšila na 6 klientov na mesiac. Dôvod bol aj ten, že sme dali možnosť

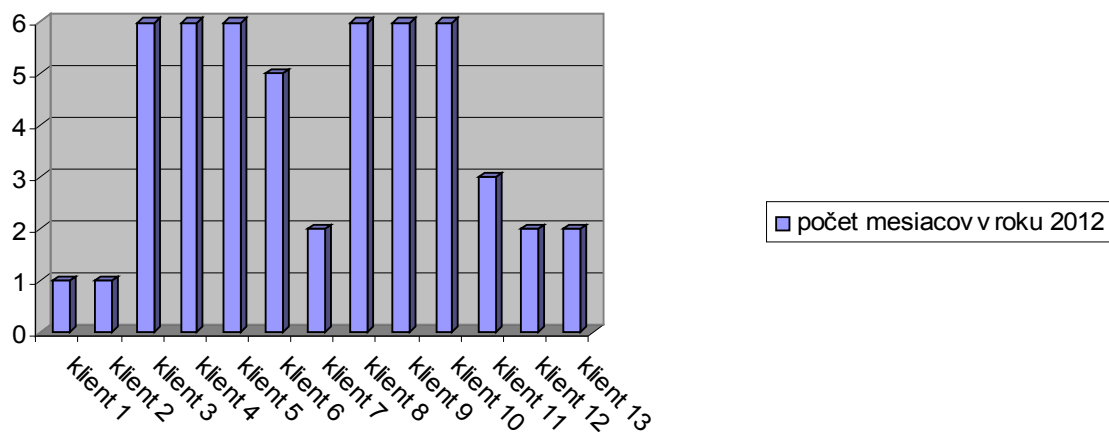
Obsadenosť DnP Tymián v rokoch 2007-2012

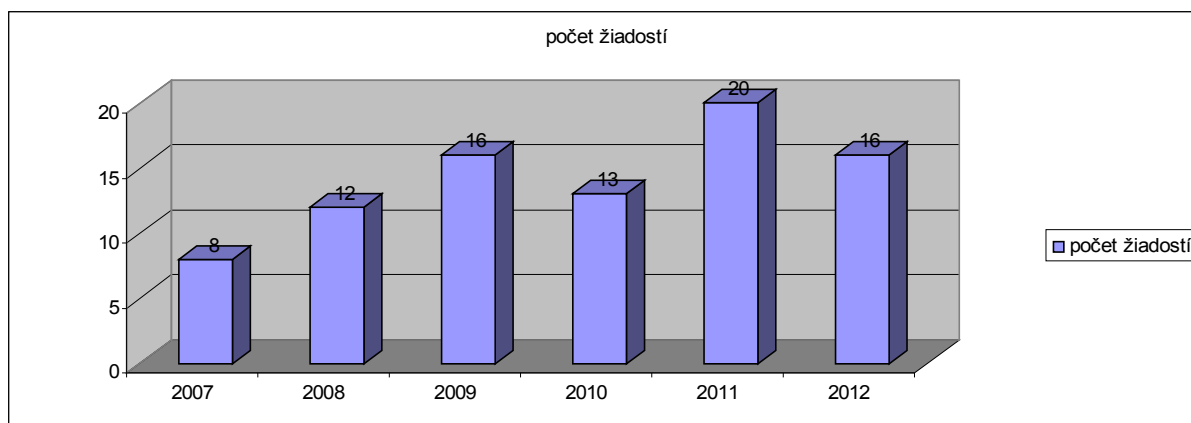
Dĺžka pobytu v zariadení DnP

Priemerná doba pobytu klientov v zariadení bola 4 mesiace, pričom najdlhšia doba pobytu bola 6 mesiacov (šiesti klienti) a najkratšia 1 mesiac.

Dĺžka pobytu v roku 2012 jednotlivých klientov

Počet žiadostí v jednotlivých rokoch:

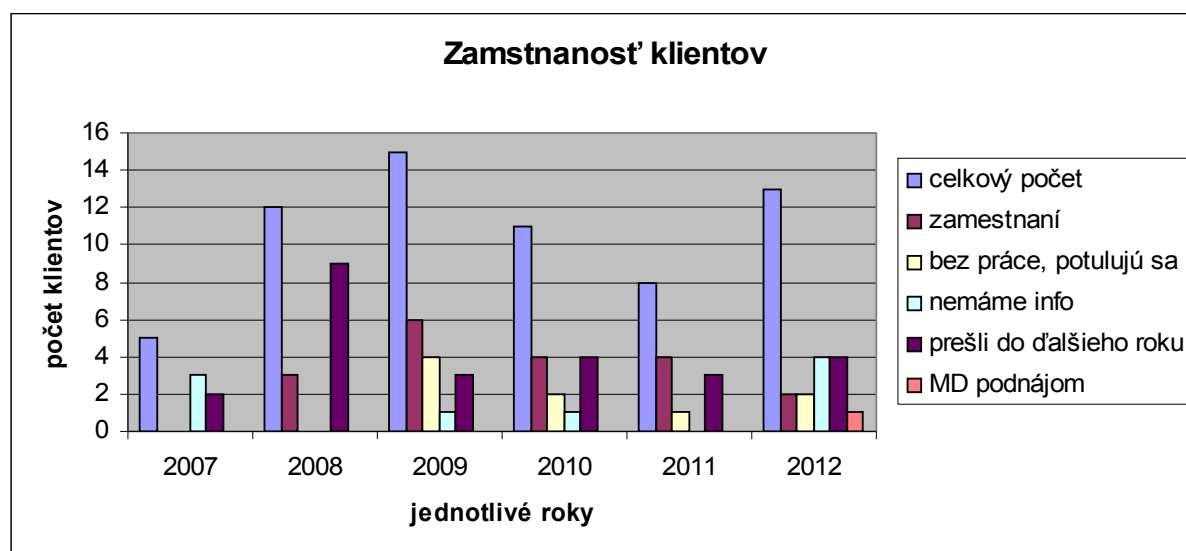

Počet žiadostí o prijatie do DnP v roku 2012 mierne klesol. Podaných žiadostí v tomto roku bolo 16 z čoho 13 klientov bolo prijatých.

Od začiatku fungovania zariadenia DnP je priemerný počet žiadostí 14,16 / ročne (od 2007-2012).

Zamestnanosť klientov:

Rok	Celkový počet kl.	Zamestnaní	Bez práce, potulujú sa	Nemáme info	Prešli do ďalšieho roku
2007	5	0	0	3	2
2008	12	3	0	0	9
2009	15	6	4	1	3
2010	11	4	2	1	4
2011	8	4	1	0	3
2012	13	2	2	4	4

V roku 2012 klesol počet klientov, ktorí si našli zamestnanie. Tento celospoločenský problém vnímame negatívne a do budúcnosti bude potrebné nastaviť podmienky prijatia klientov do zariadenia DnP s ukončenou strednou školou. Zo spomínaného dôvodu /aktívneho prístupu ku školským povinnostiam/ 4 klienti, ktorí odmietali riešiť a spolupracovať na riešení svojej životnej situácie opustili zariadenie a nemáme o nich žiadne informácie. Naopak 4 klienti sa zaktivizovali a prešli do ďalšieho roku.

6.1 ZRIADENIE NÍZKOPRAHOVÉHO DENNÉHO CENTRA PRE DETI A RODINU

Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu KC KOM PaS začalo poskytovať služby a programy pre klientov od 1.7.2010. Vzhľadom ku skutočnosti, že je nutné výsledky činnosti KC KOM PaS kvantifikovať, bol vypracovaný systém záznamov, poskytujúci informácie o počtoch klientov, ktorí sa zúčastnili jednotlivých programov.

Celkový počet klientov vo veku od 3 do 18 rokov za mesiace január až december 2012 , ktorí navštívili KC KOM PaS a priemerný počet klientov na jednom programe na deň

Mesiace	Celkový počet klientov zúčastnených na programoch	Priemerný počet klientov na jednom programe na deň
január-december 2012	7815	12,19

Celkový počet dospelých klientov za mesiace január až december 2012

Mesiace	Celkový počet dospelých klientov
január-december 2012	636

Pozn.: Dospelí klienti sú chápaní ako spontánna klientela.

Celkový počet klientov, ktorí navštívili KC KOMPas za mesiace január až december 2012

Mesiace	Celkový počet klientov
január-december 2012	8451

Pozn.: Keďže klient sa môže zúčastniť viacerých programov počas dňa, je nutné chápať počty klientov aj ako frekvenciu návštev.

Súčasťou štatistiky sú tak programy pripravované pracovníkmi KC KOM PaS, ako aj programy Centra voľného času na Havranského ul. (prírodovedný a pohybový krúžok), Polície (programy zamerané na prevenciu sociálno – patologických javov) a OZ ANTIRA (športový klub).

Hodnotenie činnosti KC KOM PaS za mesiace január-december 2012

Pravidlá KC:

- správať sa slušne
- nebiť sa
- neurážať sa navzájom
- neklamať
- presnosť
- kto nebol v škole, ten sa nemôže zúčastniť programov KC
- červená karta – vylúčenie z KC na jeden týždeň pri opakovanom porušení pravidiel

- čierna karta – trvalé vylúčenie z KC KOMPas v prípade hrubého a opakovaného porušenia pravidiel

Pravidlá boli tvorené za priamej účasti klientov KC, pracovníci mali právo „veta“ pri konečnej podobe zásad platných v KC KOM PaS.

- v priebehu fungovania KC došlo k sprísneniu pravidiel platných pre klientov KC počas programov
- klienti sú striktne rozdelení podľa veku
- hrubé a opakované porušenie pravidiel KC (ničenie zariadenia KC, bitie, nadávky) – vyradenie klienta z programov KC na jeden týždeň - udelenie červenej karty
- v prípade opakovaného hrubého porušenia pravidiel (poškodzovanie majetku KC, agresívne správanie) si pracovníci KC vyhradzujú právo exemplárneho potrestania klienta trvalým vylúčením z KC – udelenie čiernej karty
- len ten klient, ktorý bol v škole môže navštíviť programy KC (kontrola dochádzky-overovanie u rodičov, telefonáty do školy)
- príležitostná kontrola dochádzky
- v prípade PN sa klient nemôže zúčastniť programov KC
- v KC preferujeme spôsoby pozitívnej motivácie a uvedomenie si dôsledkov vlastného správania
- dôraz na výsledky v škole – v KC sa na vyučovanie pravidelne pripravovalo 13 detí, u niektorých klientov sme zaznamenali zlepšenie prospechu (priebežná kontrola žiackych knížiek a vysvedčení)
- v priebehu školského roka 2012/2013 boli založené Karty žiaka, ktoré obsahujú základné informácie o klientovi, jeho školské výsledky a charakteristiky a slúžia k zisťovaniu skutočností, aký dopad na jeho školské výsledky má príprava na vyučovanie s pracovníkmi KC
- zámerom pracovníkov KC je, aby sa deti predškolského veku programov KC zúčastňovali v sprievode rodiča
- napriek snahe a komunikácii medzi pracovníkmi KC a rodičmi nedochádza k naplneniu predšavzatí v tejto oblasti (deti vo veku 4 až 5 rokov častokrát navštevujú programy úplne sami)
- v priebehu roka 2012 došlo k výraznému nárastu počtu dospelých klientov, ktorým sú poskytované základné sociálne služby
- bol zaznamenaný výrazne pozitívny posun pri dodržiavaní základných hygienických návykov (umytie rúk po použití WC) a spoločenských noriem správania (pozdraviť sa, poďakovať, poprosiť)
- pokračuje zlepšovanie vzťahov a správania sa klientov navzájom (nenadávať si, nežalovať, nebiť sa, neurážať sa)
- klienti akceptujú skutočnosť, že programu sa môžu zúčastniť len na základe určitých pravidiel (napr. rozdelenie podľa veku), ktoré im umožňujú väčší komfort a kvalitu
- pokračuje prioritné zameranie KC na výchovno – vzdelávacie aktivity
- postupne nastáva odklon od voľnočasových aktivít a dochádza k plánovanému príklonu k výchovno-vzdelávacím činnostiam
- prax potvrdila náš predpoklad, že sa so zmenou zamerania činnosti KC zníži aj počet klientov
- pozitívom je fakt, že kým v roku 2011 prišlo k pomerne výraznému zníženiu frekvencie návštev, tak v roku 2012 je pokles zanedbateľný
- hodnotíme to ako pozitívnu zmenu, ktorá umožnila individuálny prístup ku klientovi a zvýšenie kvality poskytovaných služieb

7. PRIORITY NA ROK 2013

Aj v roku 2013 bude kladený dôraz na prácu s rodinou a deťmi, na prácu s mladými dospelými ako aj s jednotlivcami. Prioritou bude vypracovanie projektov na získavanie mimorozpočtových zdrojov. Našou snahou bude aj pokrytie dopytových sociálnych služieb, ktoré chýbajú v sieťach pomoci – hlavne možnosť ubytovania jednotlivcov samoplatcov – prierezovo cez všetky vekové kategórie, schopných samostatne fungovať (sebaobslužných). V neposlednom rade by sme aj v roku 2013, chceli venovať pozornosť závislostiam a alkoholizmu, ktorý je častým sprievodným javom spojeným s bezdomovectvom, chudobou a pri únikovej forme riešení problémov celkovo. Táto problematika je na perifériu záujmu spoločnosti, je však realitou a preto jej treba venovať patričnú pozornosť. Ďalšou prioritou by malo byť riešenie zadlženosti jednotlivcov a rodín s deťmi – práca s dlhom, prevencia a mediačná a právna pomoc.

© Mgr. Karol Langstein, 06/2013